

Αθήνα, 30.4.2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: «Πάταξη παράνομης αλιείας από αλλοδαπούς εντός χωρικών υδάτων»

Κύριε Υπουργέ,

Με καθυστέρηση πολλών ετών εγκρίθηκε η Εθνική Χωρική Στρατηγική για τον Θαλάσσιο Χώρο (ΕΧΣΘΧ), που αποτελεί το πρώτο βήμα για την θέσπιση ενός ολοκληρωμένου Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ). Η υλοποίηση όμως του ΘΧΣ θα παραμείνει κενό γράμμα, εάν δεν δρομολογηθούν και οι απαραίτητες ενέργειες για την ουσιαστική κατοχύρωση και αποτελεσματική άσκηση της κυριαρχίας και των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, που συμπεριλαμβάνουν το αποκλειστικό δικαίωμα της αλιείας εντός των χωρικών υδάτων και της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της πατρίδας μας. Ειδικώς στο Αιγαίο, μεγάλο μέρος του προβλήματος κατοχύρωσης των αλιευτικών δικαιωμάτων μας θα είχε επιλυθεί με την επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στα 12 ν.μ. Δυστυχώς, οι ανερμάτιστες και φοβικές πολιτικές δεκαετιών έχουν οδηγήσει, όχι μόνο στην καθυστέρηση άσκησης του εν λόγω μονομερούς δικαιώματος της πατρίδας μας αλλά και στην ανεπαρκή επιτήρηση των υφισταμένων χωρικών υδάτων (6 ν.μ.).

Ειδικότερα, πολλά είναι τα περιστατικά παράνομης αλιείας εντός των χωρικών μας υδάτων. Τουρκικές μηχανότρατες και γρι - γρι, πολλές φορές με συνοδεία τουρκικών ακταιωρών υπεραλιεύουν με απαγορευμένες μεθόδους, καταστρέφοντας ανεπανόρθωτα το θαλάσσιο περιβάλλον των θαλασσών μας, καταληστεύουν τον εθνικό μας πλούτο και το εισόδημα των ψαράδων μας, απειλώντας με εξαφάνιση μία βασική επαγγελματική δραστηριότητα στα ακριτικά μας νησιά.

Με την τακτική αυτή η Τουρκία παραβιάζει τους κανονισμούς της ΕΕ και θέτει σε κίνδυνο το περιβάλλον και την αειφορία των αλιευμάτων. Αντιθέτως, οι Έλληνες αλιείς, ψαρεύουν με νόμιμους τρόπους, σεβόμενοι το περιβάλλον και το κοινοτικό δίκαιο.

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι όσον αφορά το ΘΧΣ για το Αιγαίο ακούμε να γίνεται λόγος για υφαλοκρηπίδα και όχι για Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ). Είναι γνωστό, όμως, ότι ο όρος υφαλοκρηπίδα έχει ξεπεραστεί, αφού τα δικαιώματα ενός Κράτους σε αυτήν (βυθός, υπέδαφος βυθού) περιλαμβάνονται σε αυτά της ΑΟΖ, όπου επιπλέον δίνεται η δυνατότητα αποκλειστικής χρήσης της θάλασσας (αλιεία) και της επιφάνειάς της.

Συνεπώς, παραμένει ανεπίλυτο το μεγάλο πρόβλημα της παράνομης αλιείας στο Αιγαίο, κατά παράβαση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, καθώς και του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας (UNCLOS 1982).

Στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου κατέθεσα την με αριθμό πρωτοκόλλου 6327/16-08-2024 Ερώτηση, σχετικά με την αντιμετώπιση των περιστατικών παράνομης αλιείας από Τούρκους ψαράδες εντός των χωρικών μας υδάτων. Από την απάντησή σας πληροφορήθηκα ότι μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καμιά σύλληψη όσων παράνομα αλιεύουν εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων και απλώς συντάσσονται «εκθέσεις επιτήρησης» και αποστέλλονται στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Σε αντίστοιχη Επίκαιρη Ερώτηση (Αρ. Πρωτ. 240-24/11/2024) που θέσαμε στον Υπουργό Εξωτερικών διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει καμία άλλη ενέργεια από μέρους της Ελλάδος για το θέμα της παράνομης αλιείας, καθιστώντας στην πράξη τη δυνατότητα της αποκλειστικής αλιείας στα χωρικά μας ύδατα, ανενεργό δικαίωμα.

Είναι προφανές ότι η Κυβέρνηση επιλέγει τον δρόμο της αποσιώπησης αυτών των συμβάντων, στο πλαίσιο των υποτιθέμενων «ήρεμων νερών» με την Τουρκία. Αλλά το ίδιο έκανε και με την συμφωνία με την Ιταλία, όπου παρά την σύναψη συμφωνίας για την ΑΟΖ και την επέκταση των χωρικών μας υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια στο Ιόνιο, δέχτηκε οι Ιταλοί αλιείς να ψαρεύουν μέχρι τα 6 ν.μ. Τελικά, γιατί είμαστε τόσο γενναιόδωροι με τους γείτονες;

Η όλη κατάσταση αποτελεί ξεκάθαρη επιλογή της Κυβέρνησης, αφού έχει επιλέξει την ατιμωρησία των παρανόμων αλιέων. Συγκεκριμένα:

Στον άρθρο 398 του ΠΚ προβλέπεται ότι «Όποιος ασκεί αλιευτική δραστηριότητα με σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο που φέρει σημαία τρίτης χώρας, χωρίς την προβλεπόμενη κατά τις οικείες διατάξεις άδεια της αρμόδιας αρχής, εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης και των εσωτερικών υδάτων της Ελληνικής Επικράτειας, **τιμωρείται με φυλάκιση**».

Παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο του ΠΚ, η παράνομη αλιεία συνιστά αδίκημα, για το οποίο μπορεί και πρέπει να εφαρμόζεται η αυτόφωρη διαδικασία, δεν έχουμε δείγματα εφαρμογής της εν λόγω διαδικασίας έναντι των τούρκων αλιέων που εντοπίζονται να ψαρεύουν παράνομα στα χωρικά μας ύδατα.

Επιπρόσθετα, στον Αλιευτικό Κώδικα (ν.δ. 420/1970, Α'27) όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4855/2021 (παρ 2, Άρθρο 97) προβλέπεται ότι:

«Σε περίπτωση επιβολής ποινής σύμφωνα με το άρθρο 398 του Ποινικού Κώδικα σε όποιον ασκεί αλιευτική δραστηριότητα με σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο που φέρει σημαία τρίτης χώρας, χωρίς την προβλεπόμενη άδεια της αρμόδιας Αρχής, εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης και των εσωτερικών υδάτων της Ελληνικής Επικράτειας, ειδοποιούνται οι λιμενικές αρχές να μεριμνήσουν **για την εκτέλεση της ποινής που έχει επιβληθεί όταν το σκάφος ή το πλωτό μέσο ελλιμενιστεί μελλοντικά σε οποιονδήποτε ελληνικό λιμένα.**»

Συνεπώς, ακόμα και στην περίπτωση που καταστεί εφικτή η ταυτοποίηση και ποινική δίωξη των υπαιτίων Τούρκων ψαράδων και η (ερήμην) καταδίκη τους από τα Ελληνικά Δικαστήρια,

η εκτέλεση της ποινής καθίσταται ανεφάρμοστη, αφού δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εν πλω αλλά μόνο εφόσον το παράνομο αλιευτικό ελλιμενιστεί σε κάποιο ελληνικό λιμάνι. Δηλαδή, με τον εύσημο αυτό τρόπο δεν γίνεται καμία σύλληψη ή κατάσχεση των αλιευτικών ή του εξοπλισμού τους και οι Τούρκοι συνεχίζουν ανεμπόδιστα να ψαρεύουν παράνομα.

Η παραπάνω κατάσταση συνεπάγεται πρόδηλα την απεμπόληση κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, για τα οποία η Κυβέρνησή σας ούτε έχει εξουσιοδοτηθεί να πράξει αλλά ούτε έχει ενημερώσει και τον ελληνικό λαό.

Κατόπιν των παραπάνω,

ερωτάται ο κύριος Υπουργός

1. Πόσα ακριβώς περιστατικά εισόδου τουρκικών αλιευτικών σκαφών εντός ελληνικών χωρικών υδάτων έχουν καταγραφεί επίσημα από λιμενικές αρχές κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες και πώς αυτά κατανέμονται ανά μήνα και κύρια γεωγραφική περιοχή (π.χ., Βόρειο, Κεντρικό, Νότιο Αιγαίο, Δωδεκάνησα);
2. Σε πόσα από αυτά τα περιστατικά διαπιστώθηκε και τεκμηριώθηκε η διενέργεια παράνομης αλιευτικής δραστηριότητας;
3. Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες, πέραν των συνήθων «εκθέσεων επιτήρησης», έχουν πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές σε περιπτώσεις εξακριβωμένης παράνομης αλιείας από τουρκικά σκάφη κατά την ίδια περίοδο; Ειδικότερα, πόσες περιπτώσεις οδήγησαν σε ακινητοποίηση σκάφους, επιβολή διοικητικών προστίμων, κατάσχεση αλιευμάτων ή αλιευτικών εργαλείων, υποβολή μηνυτήριας αναφοράς και σύλληψη στο πλαίσιο του αυτοφώρου;
4. Υπάρχουν εσωτερικές οδηγίες – εγκύκλιοι, δυνάμει των οποίων δεν συλλαμβάνονται εν πλω οι Τούρκοι αλιείς που πιάνονται επ’ αυτοφώρω να ψαρεύουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα;
5. Γενικότερα, τι μέτρα προτίθεστε να πάρετε για την αποφυγή της παράνομης αλιείας εντός των χωρικών μας υδάτων από αλιευτικά σκάφη με ξένη σημαία;
6. Προτίθεστε να τροποποιήσετε το Άρθρο 33 του Αλιευτικού Κώδικα προκειμένου να προβλέπεται η «εν πλω» εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που εκκρεμούν σε βάρος των παράνομων αλιέων, η σύλληψή τους και η κατάσχεση των σκαφών τους;
7. Ποια είναι η επίσημη εκτίμηση του Υπουργείου αναφορικά με την ετήσια οικονομική ζημία που υφίσταται ο ελληνικός αλιευτικός τομέας (απώλεια εισοδήματος, ζημιές σε εξοπλισμό) εξαιτίας των παράνομων αλιευτικών δραστηριοτήτων τουρκικών σκαφών;
8. Ποιες περαιτέρω διπλωματικές και νομικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ενεργότερης αξιοποίησης του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της

Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, εξετάζονται ή σχεδιάζονται προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η συνεχιζόμενη τουρκική παραβατικότητα στον τομέα της αλιείας στο Αιγαίο;

Ο ερωτών Βουλευτής

**Νατσιός Δημήτριος
Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης,
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδος ΝΙΚΗΣ**